

Toelichting wijzigingen in de begrotingsstructuur Najaarsnota 2026 ten opzichte van de Voorjaarsnota 2026

Inleiding

Al enkele jaren werkt de provincie eraan om de begrotingsstructuur en het omgevingsbeleid zoveel mogelijk op elkaar aan te laten sluiten, zodat beleid, prestaties en indicatoren eenduidig kunnen worden gevolgd en gemonitord.

Op basis van de herziening omgevingsbeleid 2025 zijn een aantal aanpassingen verwerkt in de begrotingsstructuur van met name Ambitie 6, specifiek voor beleidsdoel 6-2 Ruimte en Landschap. Dit leidt tot wijzigingen in de structuur vanaf de Najaarsnota 2026. Zo zijn de beleidsprestaties binnen beleidsdoel 6-2 'Ruimte en landschap' anders ingericht ten opzichte van eerdere P&C-producten. De inrichting is conform de herziening van het omgevingsbeleid. Afwijkend van het omgevingsbeleid is er een extra beleidsprestatie toegevoegd 6-2-5 'Water en Bodem sturend'. De budgetten van deze extra beleidsprestatie zijn overgeheveld vanuit de bestaande beleidsprestatie 5-3-1 'Waterveiligheid en wateroverlast'.

Daarnaast hebben er nog een aantal kleinere wijzigingen plaatsgevonden met betrekking tot (overheveling van budgetten tussen) andere Ambities en beleidsdoelen. De wijzigingen hebben geen invloed op de totale begrotingsomvang.

Omdat de wijzigingen voor beleidsdoel 6-2 de grootste impact hebben, worden deze hieronder nader toegelicht en schematisch weergegeven.

Tabel 1: Overzicht Baten en Lasten Ambitie 6: eindstand VJN26

(bedragen x €1.000)	Primaire Begroting 2026	Bijstellingen	Gewijzigde Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Lasten						
Beleidsdoel 6-1 Wonen						
6-1-1 Voldoende betaalbare huisvesting voor iedereen	43.577	22.579	66.156	28.416	25.496	24.311
6-1-2 Toekomstbestendig bouwen	-12	12	0	0	0	0
Totaal beleidsdoel 6-1	43.565	22.591	66.156	28.416	25.496	24.311
Beleidsdoel 6-2 Ruimte en landschap						
6-2-1 Ruimtelijke strategie	8.581	1.926	10.507	9.007	9.925	9.153
6-2-2 Regie op evenwichtige toedeling functies en/of locatie	4.379	579	4.958	5.950	3.959	3.922
Totaal beleidsdoel 6-2	12.960	2.505	15.464	14.956	13.884	13.075
Totaal Lasten	56.524	25.096	81.620	43.373	39.380	37.387
Baten						
Beleidsdoel 6-1 Wonen						
6-1-1 Voldoende betaalbare huisvesting voor iedereen	-4.800	-1.808	-6.608	0	0	0
Totaal beleidsdoel 6-1	-4.800	-1.808	-6.608	0	0	0
Beleidsdoel 6-2 Ruimte en landschap						
6-2-1 Ruimtelijke strategie	-125	-161	-286	0	0	0
Totaal beleidsdoel 6-2	-125	-161	-286	0	0	0
Totaal Baten	-4.925	-1.970	-6.895	0	0	0
Saldo lasten en baten Ambitie 6	51.599	23.126	74.725	43.373	39.380	37.387

Tabel 2: Overzicht Baten en Lasten Ambitie 6: beginstand NJN26

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2026 t/m VJN	Eijstellingen	Gewijzigde Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Lasten						
Beleidsdoel 6-1 Wonen						
6-1-1 Voldoende betaalbare huisvesting voor iedereen	66.156	-14.790	51.515	48.852	27.472	25.725
Totaal beleidsdoel 6-1	66.156	-14.790	51.515	48.852	27.472	25.725
Beleidsdoel 6-2 Ruimte en landschap						
6-2-1 Toekomstbestendige Ruimtelijke Ontwikkeling	6.746	432	7.178	7.348	7.246	5.805
6-2-2 Ruimtelijke kwaliteit en Landschap	295	-25	270	323	380	380
6-2-3 Groenblauw Netwerk	3.436	-2.517	918	1.718	6.618	4.918
6-2-4 Ontwikkelingen houden rekening met water en bodem	500	0	500	500	500	0
6-2-5 Regie op proces en toedeling van functies en/of locaties	7.006	689	7.745	8.817	6.383	6.306
Totaal beleidsdoel 6-2	17.983	-1.421	16.612	18.705	21.127	17.409
Totaal Lasten	84.139	-16.211	68.128	67.558	48.599	43.135
Baten						
Beleidsdoel 6-1 Wonen						
6-1-1 Voldoende betaalbare huisvesting voor iedereen	-6.608	0	-6.608	0	0	0
Totaal beleidsdoel 6-1	-6.608	0	-6.608	0	0	0
Beleidsdoel 6-2 Ruimte en landschap						
6-2-1 Toekomstbestendige Ruimtelijke Ontwikkeling	-286	-6	-292	0	0	0
Totaal beleidsdoel 6-2	-286	-6	-292	0	0	0
Totaal Baten	-6.895	-6	-6.901	0	0	0
Saldo lasten en baten Ambitie 6	77.244	-16.217	61.227	67.558	48.599	43.135

Toelichting budgetoverhevelingen ambitie overstijgend

Zoals blijkt uit tabel 1 bedroegen de totale lasten van beleidsdoel 6-2 bij de Voorjaarsnota 2026 € 15.464 mln. Tabel 2 toont de openingsbalans t/m de Voorjaarsnota 2026 zoals opgenomen in de Najaarsnota 2026; hierin is zichtbaar dat de lasten van beleidsdoel 6-2 zijn gestegen naar € 17.983 mln. Dit is een stijging van € 2.5 mln. als gevolg van verschuivingen vanuit Ambities 1 en 5 die na vaststelling van de Voorjaarsnota 2026 hebben plaatsgevonden.

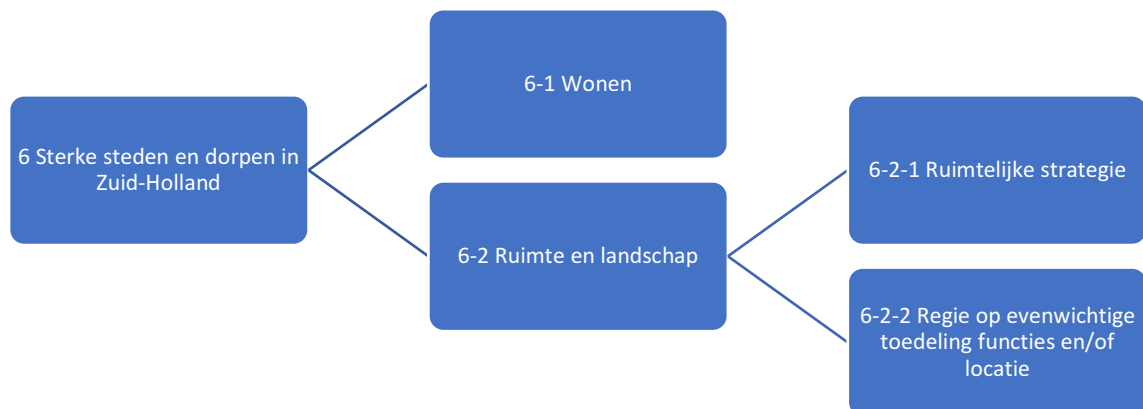
Schematische weergave Ambitie 6 – Sterke steden en dorpen in Zuid-Holland

Naam gewijzigd

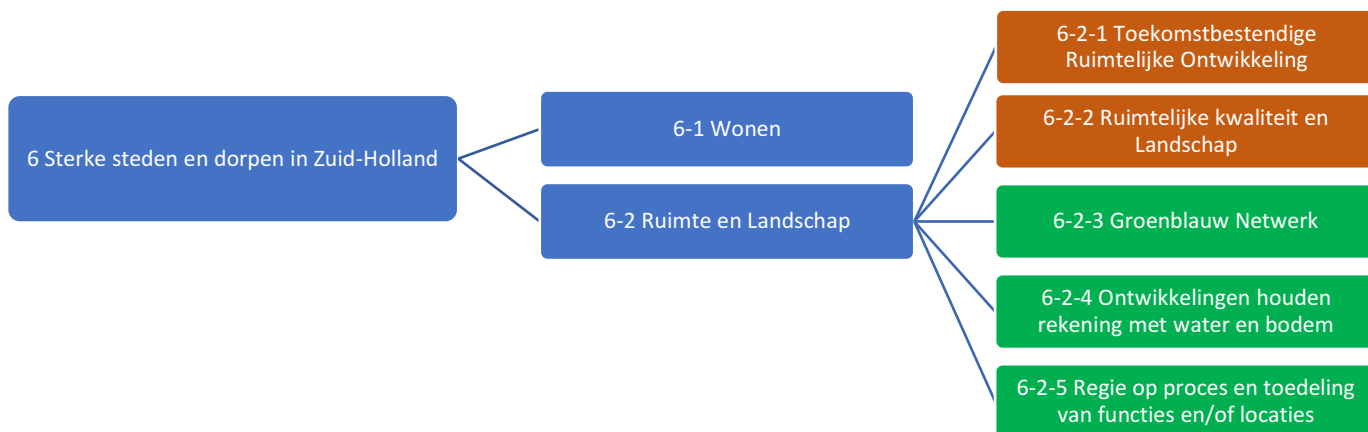
Nieuw

Vervallen

Oude structuur:

Nieuwe structuur:

Nadere toelichting wijzigingen Ambitie 6

Uit de verschillen analyse blijkt dat er in de nieuwe structuur voor € 2,53 mln. meer lasten in de ambitie zijn opgenomen doordat een deel van het budget is overgeheveld van Ambities 1 en 5 naar Ambitie 6, beleidsdoel 6-2. Zie onderstaande wijzigingen.

Type	Oude structuur	Nieuwe structuur	Bedrag in 2026
Lasten (meer)	1-1-2 Daadkrachtig Provinciaal Bestuur: 005353 Regie Omgevingsbeleid 5-3-1 Waterveiligheid en wateroverlast: 006188 Water en Bodem sturend	6-2-5 Regie op proces en toedeling van functies en/of locaties 6-2-4 Ontwikkelingen houden rekening met water en bodem	2.018.500 500.000
Totaal			2.518.500

Overzicht van Baten & Lasten Ambitie 6 van de oude structuur naar de nieuwe structuur

Baten of lasten	Beleidsdoel code 24-27	Beleidsprestatie Oud	Beleidsprestatie Nieuw	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Lasten									
	Totaal 6-1 - Wonen	ongewijzigd	ongewijzigd	66.155.597	28.416.151	25.495.680	24.311.388	23.290.825	23.410.995
		6-2-1 - Ruimtelijke strategie		-	-	-	-	-	-
			6-2-1 Toekomstbestendige Ruimtelijke Ontwikkeling	6.746.243	5.769.098	5.555.206	4.158.317	4.139.839	4.139.394
			6-2-2 Ruimtelijke kwaliteit en Landschap	295.487	322.610	380.000	380.000	380.000	380.000
			6-2-3 Groenblauw Netwerk	3.435.000	2.885.000	3.960.000	4.585.000	3.585.000	485.000
		5-3-1 Waterveiligheid en wateroverlast: 006188 Water en Bodem sturend		-	-	-	-	-	-
			6-2-4 Ontwikkelingen houden rekening met water en bodem	500.000	500.000	500.000	-	-	-
		6-2-2 - Regie op evenwichtige toedeling functies en/of locatie		-	-	-	-	-	-
		1-1-2 Daadkrachtig Provinciaal Bestuur: 005353 Regie Omgevingsbeleid		-	-	-	-	-	-
			6-2-5 Regie op proces en toedeling van functies en/of locaties	7.006.242	7.512.144	5.371.582	5.334.298	12.418.202	5.319.251
				-	-	-	-	-	-
	Totaal 6-2 Ruimte en Landschap			17.982.972	16.988.852	15.766.788	14.457.616	20.523.042	10.323.646
Totaal Lasten Ambitie 6				84.138.569	45.405.002	41.262.467	38.769.003	43.813.867	33.734.641

Overige verschuivingen tussen ambities – met impact vergelijkbare cijfers

Dit betreffen vergelijkbare overhevelingen als bij beleidsdoel 6-2 waarbij de beginstanden van de Voorjaarsnota 2026 ook zijn aangepast.

- Van Ambitie 8 naar Ambitie 1: Kwaliteitsimpuls Z-H journalistiek van beleidsprestatie 8-1-6 naar beleidsprestatie 1-1-3: € 333.000.

Overige verschuivingen tussen ambities - regulier

Dit betreffen overhevelingen als onderdeel van reguliere budgetmutaties in najaarsnota 2026 en hebben geen impact op de beginstanden.

	Mutatie tussen beleidsdoelen (bedragen x € 1 mln)	2026	2027	2028	2029	2030	Jaren
Van	6-2-5 - Regie op proces en toedeling van functies en/of locaties	-	-0,19	-0,25	-0,25		Structureel
Van	1-1-1 - Sterke decentrale overheden	-	0,19	0,25	0,25		Structureel
	Totale mutatie	-					
Van	3-1-5 - Duurzaam energiesysteem	-0,10	-	-	-		Incidenteel
Naar	6-1-1 - Voldoende betaalbare huisvesting voor iedereen	0,10	-	-	-		Incidenteel
	Totale mutatie	-					
Van	5-1-1 - Nieuwe natuur realiseren	-0,56	-0,67	-0,55	-0,09	-0,09	Incidenteel
Naar	4-1-5 - Circulair Zuid-Holland	0,02	0,03	0,03	-	-	Incidenteel
	5-1-2 - Beschermen en versterken bestaande natuur en soorten	0,11	0,25	0,19	0,09	0,09	Incidenteel
	5-2-1 - Toekomstbestendige en natuuri inclusieve landbouw	0,44	0,38	0,33	-	-	Incidenteel
	Totale mutatie	-	-	-	-	-	